

kojenie a ktorá je týmto úplne aj s príslušenstvami krytá, mohli by privodiť zmenšenie konkurzného majetku a tak aj poškodenie konkurzných veriteľov, keby majetková hodnota, o ktorú sa zvýšil konkurzný majetok platbami učenými úpadkyňou, nezodpovedala tej protihodnote, ktorú reprezentujú úpadkyňou učené platby.

Žalujúca strana však to netvrdí a netvrdí ani, že hodnota predmetu zálohu nekryla a nekryje pohľadávku žalovanej strany, resp. aj jej vyplatenú časť, a ani to že by žalovaná strana nemohla dostať uspokojenia zo zálohu, — ba uznáva, že zálohom je žalovaná strana na svoju pohľadávku a prísl. úplne krytá.

Preto je správne právne stanovisko odvolacieho súdu, že napadnutými platbami neboli a nemohli byť konkurzní veritelia ukrátení, čo však je všeobecnou podmienkou odporovacej žaloby, a to aj žaloby, podanej podľa bodu 2, odst. 1 § 34 konk. zák.

Pri tom je správne právne stanovisko odvolacieho súdu, že žalovaná strana hoci je aj osobnou veriteľkou dotyčne svojej pohľadávky úplne krytej zálohom na oddelené uspokojenie, nie je konkurznou veriteľkou, a preto v medziach jej oddeleného práva úpadkyňou učené a ňou prijaté platby nie sú odporovateľné podľa hore cit. zákonného ustanovenia.

Toto zákonné ustanovenie chráni zásadu: »par conditio creditorum«, ktorá voči konkurzným veriteľom neprichádza v úvahu, keď ide o platenie na pohľadávku veriteľa na oddelené uspokojenie oprávneného, ktorý je dotyčne svojej pohľadávky úplne krytý a učinenej platbe odpovedajúca protihodnota ostane v majetku úpadcu na pomerné uspokojenie konkurzných veriteľov.

Preto najvyšší súd zamietol dovoláciu žiadosť ako bezzákladnú.

Čís. 15556.

Platnosti převodu majetku, jenž připadne Československému státu z úpravy majetkových podstat nositelů pensijního pojištění podle čl. 275 mírové smlouvy St. Germainské na Všeobecný pensijní ústav, nelze odporovati pro nedostatek platného titulu. Čl. 42 úmluvy čís. 60/26 Sb. z. a n. obsahuje všobecné a zásadní ustanovení o všech pohledávkách, pokud přešly na Československý stát nebo osobu jím určenou.

Běh promlčecí lhůty pro nárok Všeobecného pensijního ústavu na zaplacení dlužných anuit v Kč z hypotečních pohledávek, které naň přešly od Všeobecného pensijního ústavu pro zřízence ve Vídni, začal se teprve působností úmluvy čís. 151/29 Sb. z. a n.

Uzavřením úmluvy o Všeobecném pensijním ústavu pro zřízence ve Vídni dne 29. března 1924 pozbyl Vídeňský pensijní ústav oprávnění nakládati s pohledávkou, jež měla podle této úmluvy připadnouti Československému státu, třebas citovaná úmluva nabyla účinnosti až v roce 1929.

Všeobecný pensijní ústav pro zřizence ve Vídni poskytl žalované akciové společnosti Hel.-Imp.-Hotel ve Vídni, nyní v K. (Československá republika), na základě dluhopisu ze dne 4. prosince 1913 hypotekární zápůjčku ve výši 2,500.000 rak. uh. korun, z níž dlužník, t. j. Hel.-Imp.-Hotel byl povinen platiti 5½% úroky pololetně předem vždy 2. ledna a 2. července každého roku. Zápůjčka měla býti umořena šedesáti pololetními anuitami splatnými vždy 2. ledna a 2. července každého roku ve výši 84.632 Kč 27 h pololetně, v kteréžto pololetní anuitě jest již také zahrnuta úroková splátka z dlužného kapitálu. Zápůjčka byla zajištěna vkladem zástavního práva v příslušné vložce pozemkové knihy kat. obce K. (Čs. republika). Na základě čl. 275 mírové smlouvy St. Germainské byla mezi republikou Československou a republikou Rakouskou uzavřena dne 29. března 1924 úmluva o Všeobecném pensijním ústavu pro zřizence ve Vídni. Dle čl. I, lit. B čís. 3 této úmluvy přešla uvedená hypotekární zápůjčka na Československou republiku ke dni 31. prosince 1922 obnosem, který byla žalovaná dlužna Všeobecnému pensijnímu ústavu pro zřizence ve Vídni ke dni 31. prosince 1922, t. j. částkou 2,200.060 Kč 09 h, a dle § 177, odst. 8 zák. čís. 26/29 Sb. z. a n. dále do vlastnictví Všeobecného pensijního ústavu v Praze. Žalovaná od 2. ledna 1923 ujednané anuity 84.632 Kč 25 h pololetně neplatila ani Všeobecnému pensijnímu ústavu ve Vídni, ani žalujícímu Pensijnímu ústavu v Praze. Proti žalobě na zaplacení poskytnuté zápůjčky ve výši propočtené ke dni 31. prosince 1931 namítla žalovaná promlčení části pohledávky tvrdíc, že úmluva mezi Čs. republikou a republikou Rakouskou z 18. června 1924 o Všeobecném pensijním ústavu ve Vídni uzavřená nabyla vnitrostátní působnosti teprve zák. čís. 151/29 Sb. z. a n., do kteréžto doby byl prý vlastníkem té hypotéky Všeobecný pensijní ústav ve Vídni, který vzhledem na zákon čís. 60/26 Sb. z. a n. měl možnost uplatňovati uvedenou pohledávku v čs. korunách, takže od 22. března 1926, kteréhožto dne nabyl zákon čís. 60/26 Sb. z. a n. účinnosti, běží prý 3letá doba promlčecí pro anuity a úroky ve smyslu § 1480 obč. zák., takže 14 anuit za dobu od 2. ledna 1923 do 1. července 1929 ve výši 1,184.851 Kč 07 h jest promlčeno a ze zbývajících částky per 338.328 Kč 20 h lze účtovat jen 6% úroky z prodlení, t. j. 25.389 Kč 66 h. Avšak ani tu není žaloba opodstatněna, neboť žalujícímu ústavu nedostává se aktivní legitimace ke sporu, poněvadž v době podání žaloby byl jako hypotekární věřitel zapsán Všeobecný ústav ve Vídni. Nižší soudy uznaly podle žaloby částkou 2,042.120 Kč a zamítly žalobu, pokud jde o částku 82.854 Kč, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Žalovaná přiznává, že knihovní zápis, jímž byla převedena hypoteka Všeobecného pensijního ústavu ve Vídni na žalující pensijní ústav, nabyl během sporu v první stolici moci práva, a již tato okolnost by postačila sama a sobě k odůvodnění aktivní legitimace žalujícího ústavu. Mimo to však zákon č. 26/29 Sb. z. a n. mluví v § 178, odst. 8 v českém, t. j. autentickém znění, o tom, že majetek, jenž připadne z těchto úprav na československý podíl, přejde do vlastnictví Všeobecného pensijního ústavu, který s účinností od 1. ledna 1919 přejme pojistné břímě vyplývající z tohoto započtení,

mluví tedy o budoucím případnutí majetku žalujícímu ústavu a stanoví závazek k převodu z tohoto majetku a nelze dojíti také dle toho k názoru, jaký zastává žalovaná, že zákon ten nemůže býti považován za upravení převodu majetkových hodnot od každého státu převzatých, poněvadž pozdější úmluva čís. 151/29 převod těchto hodnot vyhrazuje, a že tedy zažalovaná pohledávka nepřešla na žalující ústav. K námitce promlčení čl. 42 úmluvy čís. 60/26 stanoví: »Když vůbec a pokud přejdou pohledávky podle zvláštní úmluvy sjednané provedením úmluvy St. Germainské vzniklé ve starých rakousko-uherských korunách formálně na republiku Československou nebo na osobu jí určenou, musí býti dluh československými dlužníky zaplacen v poměru 1 stará koruna rovná se jedné koruně československé«. Teprve po této době tedy bylo možno požadovat dluh v československých korunách. Nemohl proto Všeobecný pensijní ústav ve Vídni požadovati od žalované placení v Kč, nýbrž mohl požadovati tak československý erár teprve podle zákona čís. 26/29 a úmluvy čís. 151/29 a není zde proto promlčení.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání a uvedl v otázkách, o něž tu jde, v

d ů v o d e c h:

V pozemkové knize byl převod sporné pohledávky na žalující ústav zapsán usnesením okresního soudu v K. dne 28. července 1932, tedy ještě přede dnem 30. července 1932, kdy byla podána žaloba. Toto usnesení nabylo moci práva za sporu ještě před vynesením rozsudku v první stolici. Platnosti převodu nelze odporovati pro nedostatek platného titulu, neboť podle osmého odstavce § 177 zák. č. 26/29 Sb. z. a n. »přejde do vlastnictví pensijního ústavu majetek, který připadne Československému státu z úpravy majetkových podstat nositelů pensijního pojištění podle čl. 275 mírové smlouvy St. Germainské. Tento přechod majetkových podstat nastal teprve podle úmluvy čís. 151/29 Sb. z. a n. ratifikované dne 23. července 1929. Zákon čís. 26/29 Sb. z. a n. obsahuje dispoitivní ustanovení o majetku, který teprve později podle mezinárodní úmluvy měl připadnouti Československému státu, což mohl učiniti proto, že v době vydání zákona byla mezinárodní úmluva již sjednána, avšak nebyla ještě ratifikována, a nenabyla tedy působnosti ani mezi státy smluvními, ani v republice Československé samé. Avšak okamžikem, kdy se tak stalo (kdy byla uveřejněna úmluva čís. 151/29 v Sbírce z. a n.), uskutečnil se přechod majetku a tedy též sporné pohledávky na žalující stranu, a v důsledku toho byl pak v pozemkové knize k návrhu Československého státu (min. sociální péče) vyznačen převod sporné hypotekární pohledávky na žalující ústav. Podle ustálené judikatury nejvyššího soudu (Sb. n. s. čís. 10327, 8468, 6631, 6512 a j.) jest předpoklady právní ochrany nároku, zejména i oprávnění ke sporu, posuzovati podle doby vynesení rozsudku. Ustanovení o zcizení předmětu sporu (§ 234 c. ř. s.) nepadá tu na váhu, jak odůvodnil nejvyšší soud v rozhodnutí ve Sb. n. s. čís. 10327. Aktivní legitimace žalobcova je

tedy opodstatněna. Pokud jde o otázku promlčení, schvaluje dovolací soud právní závěr odvolacího soudu. Podle čl. 42 úmluvy čís. 60/26 Sb. z. a n. měl nárok na plnění v korunách československých — a právě o tento nárok jde — pouze nový věřitel, byl-li jím stát nebo osoba jím určená. Podle závěrečného zápisu k této úmluvě (viz bod druhý) platí ustanovení článku 42 i o hypoteční pohledávce Všeobecného pensijního ústavu pro zřízence ve Vídni proti žalované akciové společnosti. Čl. 42 nerozlišuje jednotlivé platební závazky, dobu jejich splatnosti a jednotlivé věřitele, nýbrž obsahuje všeobecné a zásadní ustanovení o všech pohledávkách, pokud přešly na Československý stát nebo osobu jím určenou. Podle tohoto ustanovení musí býti dluh (celý dluh) zaplacen dlužníkem v korunách československých. Jde však o to, kdy se mohl žalující ústav domáhati zaplacení dluhu v československých korunách na žalované firmě, a pro řešení této otázky rozhoduje, že úmluva ze dne 29. března 1924 nabyla mezinárodní působnosti až dnem 14. srpna 1929 a v Československém státu účinnosti publikací ve Sbírce zákonů a nařízení dne 19. října 1929. Před tím nemohl Československý stát ani žalující ústav podati s úspěchem žalobu na zaplacení dlužných anuit v korunách československých a nemohl tudíž započítati běh promlčecí doby. Žaloba byla podána dne 30. července 1932, takže neuplynula tříletá promlčecí lhůta ani od 14. srpna 1929, ani od 19. října 1929, a netřeba se zabývatí otázkou, zda jest promlčecí lhůtu počítati od působnosti mezinárodní či vnitrostátní. Neopodstatněný jest názor, že Všeobecný pensijní ústav pro zřízence ve Vídni mohl po 22. březnu 1926 sám žalovati o zaplacení dlužných anuit v korunách československých. Vždyť úmluva o Všeobecném pensijním ústavu pro zřízence ve Vídni byla uzavřena již dne 29. března 1924 a podle ní měla sporná pohledávka připadnouti Československému státu valutou ke dni 31. prosince 1922. Uzavřením této úmluvy pozbyl tudíž Vídeňský pensijní ústav oprávnění nakládati se spornou pohledávkou a měl povinnost odevzdati ji Československému státu podle stavu k uvedenému datu, pročez nemohl po 29. březnu 1924 disponovati s pohledávkou a zejména ji žalobou vymáhati, třebas citovaná úmluva nabyla účinnosti až v roce 1929.

Čís. 15557.

Předpisy zákona čís. 204/32 (vlád. nař. čís. 252/33) Sb. z. a n. vztahují se i na zaměstnance hospodářských podniků obecních.

(Rozh. ze dne 31. října 1936, Rv I 1929/36.)

Srovnej Sb. n. s. čís. 14825.

Žalobkyně byla zaměstnána v hospodářském podniku žalované obce jako smluvní úřednice. Žalobou domáhá se výplaty vánoční remunerace za rok 1934 a částečně za rok 1935 tvrdíc, že nárok na ni jí vznikl proto,